

Årsberetning DOF Storstrøm 2014

Medlemsstatus og PR-udvalget

DOF har de senere år haft medlemsfremgang, men det er ikke DOF Storstrøm der bidrager til medlemsfremgangen. Igen i år har DOF Storstrøm en mindre medlemsnedgang på 13 medlemmer, så medlemsantallet nu er på 1040.

Fordelingen af medlemstyperne er Kernemedlem: 459, Husstandsmedlem: 86, juniormedlem: 10 og medlem: 485.

En af grundene til den mindre medlemsnedgang de senere år kan skyldes PR-udvalgets lavere aktivitetsniveau. De sidste 15 år har PR-udvalget udført en stor hvervningsindsats for DOF Storstrøm, men udvalget har neddrolet aktiviteterne og PR-udvalget har i år kun deltaget i 1 arrangement: 10-årsjubilæet på Avnø Naturcenter.

DOF Storstrøms trailer og depot med informationsmateriale findes på Avnø Naturcenter.

Bestyrelsen

Bestyrelsen har udover generalforsamling afholdt 6 bestyrelsesmøder i 2014, og DOF Storstrøm har været repræsenteret i årets 2 repræsentantskabsmøder, hvor forårsrepræsentantskabsmødet blev afholdt i Maribo.

2 fra bestyrelsen har ikke ønsket at genopstille. Lars Munk og Hans Schou Frederiksen har af tidsmæssige årsager valgt at træde ud af bestyrelsen. Lars og Hans har henholdsvis siddet i bestyrelsen 12 og 1 år og begge takkes for deres indsats i bestyrelsen. Lars kan nu bruge mere tid på Lytlesholm Naturcenter og Fugleværnsfondens arealer ved Hyllekrog, mens vi vil se Hans som turleder på bl.a. Nordfalster.

Vor kommunekontaktpersoner deltager i de grønne råd og får herigennem kontakt til andre organisationer og kommunale forvaltninger, og selvom de grønne råd kun er rådgivende er det vigtig for DOF at markere sig på møderne.

Kommunekontaktpersonerne modtager i løbet af året fra kommunerne mange sager, der skal gennemlæses og tages stilling til. Herunder vil nogle af de vigtigste sager som DOF Storstrøm har engageret sig i blive beskrevet:

Kommunerne er i gang med at udpege nye områder til opsætning af vindmøller. Guldborgsund Kommune udsendte i foråret høringsbrev om igangsætning af miljøvurdering af vindmølleområder til en vindmølleplan. Kommunen havde beskrevet 11 områder, der kan være egnede til opstilling af vindmøller. Et af de beskrevne områder var Birkemose, øst for Gedser meget tæt på Gedser Odde, hvor der hvert efterår ses millioner af udtrækkende fugle. Louis Hansen, Hans Lind og Clausjannic Labuz fik udarbejdet en indsigelse mod forslaget om opsætning af 4 kæmpevindmøller ved Birkemose. Forslaget om opsætning af vindmøller ved Birkemose blev fjernet og nu ventes der på den endelige vindmølleplan for Guldborgsund Kommune.

Lolland Kommune fremlagde en plan om at anvende rottegift i det åbne land, samt opsætte rov-fuglepæle. Rottegiften skulle udlægges i kasser, som både mus og rotter kan komme i, og dermed fare for såkaldt sekundære forgiftninger af rovfugle og ugler. Vor kommunerepræsentant i Lolland kommune Ole Friis Larsen gik ind i sagen og fremførte DOF's synspunkter vedr. rottegift i det åbne

land i lokale medier og overfor kommunen. Efter sagen var taget op på et Grønt Råds møde opgav Lolland kommuneplanerne om udsætning af rottegift i det åbne land.

I en nylig udkommet rapport fra Miljøstyrelsen med titel: "Spredning af anti-koagulante rodenticider med mus og eksponeringsrisiko for rovdyr" kan der læses at forekomsten af rodenticider i rovdyr, rovfugle og ugler er meget høj i Danmark, men effekten af den høje eksponering på bestandene af rovdyr og fugle kendes ikke.

Lokalbestyrelsen har indgået en 5-årig samarbejdsaftale med Guldborgsund Kommune. Hovedformålet med aftalen er at foretage kortlægning af udvalgte fuglearter samt naturformidlingsopgaver, og lokalafdelingen modtager honorar for ydelserne. Lokalafdelingen har forpligtiget sig til at foretage kortlægning af ynglefugle på øer, holme og strandenge - kontrol af opsatte redekasser for Stor Skallesluger, Vendehals og Perleugle - udarbejde status for sjældne ynglefugle: rovfugle, Trane og Plettet Rørvagtel – kortlægning af ynglefugle på Horreby Lyng samt naturformidlingsaktiviteter.

Hjemmeside og Facebook.

Efter lokalbladets ophør i slutningen af 2012 fik lokalafdelingen ny hjemmeside og den har nu eksisteret i et par år. Møder, ture, bestyrelsesreferater, nyheder fra bestyrelsen m.m. bliver lagt ind på hjemmesiden, og via bloggen var det hensigten at medlemmerne kunne deltage mere aktivt på hjemmesiden, men bloggen bliver stort set ikke brugt. DOF Storstrøm kom i løbet af 2010 på websitet Facebook som en gruppe, hvor der nu er 220 medlemmer. Gruppens navn er DOF Storstroem, og hvis man har en facebookprofil kan man tilmelde sig gruppen. På sitet vises bl.a. fotos, skrives små beretninger, og der annonceres møder og ture.

Ture, arrangementer og kurser

Stortursudvalget havde i 2014 arrangeret 3 dages tur til Hallands Väderö i maj, samt en Nandatur til Tyskland og begge ture blev gennemført. Derudover var der arrangeret ørnetur til Skåne, men denne tur blev aflyst på grund af for få tilmeldinger.

Der har været afholdt ca. 40 ture i lokalafdelingen, heraf er en stor del af turene er arrangeret af Fugleværnsfonden. Derudover var der arrangeret 7 turmøder, hvor ideen er, at deltagerne mødes ved en p-plads og herfra køres der samlet til en fuglelokalitet.

På Ørnens Dag blev der traditionen tro afholdt arrangementer ved Avnø, Hasselø, Nyord hvorimod Maribosøerne var blevet udskiftet med Saksfjedinddæmningen på det sydlige Lolland. Der var i alt 650 besøgende. Flest besøgende havde Avnø med ca. 400 besøgende. Ved Avnø er arrangementet i samarbejde med DN, Avnø Naturcenter og Natur og Ungdom. Der er flere forskellige aktiviteter for børnene bl.a. bålaktiviteter, bygning af redekasser og indendørs filmfremvisning, og der serveres kaffe, te, saftevand og småkager til de besøgende.

På Tårnenes Dag var det de samme 5 "tårne" sidste år som deltog i konkurrencen: Gedser, Hyllekrog, Susåens udløb, Hejrede Sø og Avnø. Hejrede Sø blev placeret som nr. 5 med 70 arter, og blev altså vinder i den lokale konkurrence. DOF Vestjylland er tovholder på arrangementet, der er en konkurrence imellem tårnene om at se flest forskellige fuglearter på samme dag. Tårnenes Dag har nu også fået sin egen Facebookside.

I 2014 udbød DOF Storstrøm fuglestemmekursus i foråret og trækfuglekursus i efteråret til alle interesserede. Kurserne blev afholdt over 8 aftener + 4 ekskursioner med Leif Schack-Nielsen som underviser på fuglestemmekurset og Lars W. Christoffersen som underviser på trækfuglekurset. Der var stor interesse for kurserne med i alt 39 deltagere.

Årets Julefrokost startede med fugletur på Avnø, og derefter spisning og hyggeligt samvær i centret med ca. 35 deltagere.

Caretakerprojektet, Atlas III og punkttællinger

Caretakerprojektet blev afsluttet fra centralt hold i løbet af 2013, og ansvaret for at videreføre caretakernetværket vil komme til at ligge i lokalafdelingerne. Lokalbestyrelsen skal have afklaret, hvem der fortsætter som caretakerkoordinator og dels hvem der fortsætter som lokalitetskontaktperson og hjemmesideansvarlig. Lokalbestyrelsen vil bestræbe sig på, at der fortsat er medlemmer, der vil være med til at overvåge og formidle de vigtige fuglelokaliteter i lokalafdelingen, og i forbindelse med udarbejdelse af høringsvar til naturplanerne, der er i høring i 2015, er det også vigtigt at der er lokale ornitologer der har føling med hvordan det går med fuglebestandene i caretakerområderne.

I foråret 2014 startede ATLAS III projektet, der er delt op i tre undersøgelser: 1) de danske ynglefugles udbredelse, 2) tætheder og bestandsestimater af ynglende og overvintrende fugle og 3) bestandsoptællinger af 18 udvalgte ynglende fuglearter.

For nylig blev der afholdt ATLAS III møde i Nykøbing F., hvor 12 atlasdeltagere var mødt frem. Her gav Thomas Vikstrøm en informativ status over den foreløbige atlasdækning i DOF Storstrøm. DOF Storstrøm er delt op i 216 kvadrater og foreløbig er ca. 70 % af kvadraterne uddelt til kvadratanvarlige. Der er ikke foretaget så mange timetællinger, men denne tællemetode er også ny for de fleste.

D. 5-7. juni vil DOF Storstrøm afholde atlaslejr på Naturskolen ved Maribosøerne, og her vil time-tællingerne være et emne der sættes ekstra fokus på.

Det er ikke nødvendigt at være kvadratanvarlig for at kunne indtaste observationer. Hvis du er oprettet som bruger i DOFbasen kan du indtaste dine observationer af ynglefugle i ATLAS-modulet, og der skal lyde en opfordring til at medlemmerne deltager i ATLAS projektet på denne måde.

For hver kommune i DOF Storstrøm er der en lokalkoordinator, men Finn Jensen har af tidsmæssige årsager stoppet som lokalkoordinator i Næstved kommune, så til denne kommune skal der findes en ny lokalkoordinator.

Et af de optællingsprojekter, der ikke må glemmes mens ATLAS III projektet kører, er punkttællingerne. Punkttællingsprojektet er et vigtigt redskab i naturovervågningen, da ynglefugle- og vinterfugleruterne registrerer bestandsændringerne for vore almindelige fugle. I DOF Storstrøm er der de sidste par optalt på ca. 25 ynglefugleruter og ca. 20 vinterruter.

Redekasser – Stor Skallesluger – samarbejde med Falster Golfklub.

Flere medlemmer af DOF Storstrøm har siden 1993 udført et kæmpestort arbejde med opsætning af St. Skalleslugerkasser i kystnære skove i DOF Storstrøm. Indtil kommunalreformen var Storstrøms Amt i en lang årrække tovholder på St. Skalleslugerprojektet, men først de sidste par år har lokalbestyrelsen nu gået aktivt ind i projektet som tovholder.

Tjek af kasserne på en række lokaliteter viste at mindst 50 % af kasserne er defekte og trængte til at blive udskiftet. I slutningen af 2013 afholdte DOF Storstrøm et møde med kommunerne Faxe, Stevns, Vordingborg og Guldborgsund om St. Skalleslugerprojektet, og mødet resulterede i at de fire kommuner ville finansiere produktion, nedtagning af defekte og opsætning af 65 St. Skalleslugerkasser. Med professionel hjælp blev mange defekte kasser nedtaget og 65 nye er opsat i 2014. Flere medlemmer af lokalafdelingen har anvist stederne, hvor kasserne skulle sættes op. Vordingborg kommune købte yderligere 65 kasser og Bjarne Hemmingsen fik ekstra travlt med opsætning af 65 kasser, og næsten alle kasser er sat op, og med opsatte kasser i 2012 er der de sidste par år opsat ca. 150 nye kasser i DOF Storstrømsområdet. Med økonomisk hjælp fra Projekt Fokuseret Fugleforvaltning og DOF Storstrøm er der indkøbt 4 trådløse kameraer, således frivillige fra lokalafdelingen de kommende år har bedre mulighed for at tjekke kasserne for yngel. Kassernes placering blev lokaliseret med GPS og med hjælp fra Projekt Fokuseret Fugleforvaltning er alle kasser plottet ind på et Googlemap.

Kontrol af kasserne i det sene forår viste at nogle af de nye kasser allerede var taget i brug af Stor Skallesluger, og i 2014 er bestanden af St. Skallesluger i DOF Storstrøm efter kasseeftersyn og obs. af ungekuld vurderet til at være på 38-41 par. I 2013 blev bestanden vurderet til 23-31 par. På landsplan vurderes ynglebestanden i 2014 at være på ca. 100 par.

En henvendelse fra Falster Golfklub til DOF Storstrøm er nu resulteret i et samarbejde mellem golfklubben og Gedser Fuglestation, hvor fuglestationen kan komme med råd og vejledning til en grønnere profil på golfbanen. Der er nu bl.a. foreløbig indgået aftaler om opsætning redekasser, naturvandring samt kortlægning af golfbanens fugle, flora, svampe, padder og insekter.

Med økonomisk støtte fra DOF Storstrøm blev der i foråret opsat 30 stærekasser, 27 mejsekasser og 3 vendehalskasser. Alle stærekasser blev taget i brug af stæer, og de gik til angreb på stankelbenslarverne på golfbanens greens. På den første naturvandring i området var der 90 deltagere.

Fugleværnsfonden og dens arbejdsgrupper

Flere af Fugleværnsfondens reservater bl.a. Nyord Enge, Hyllekrog/Saksfjed, Ravnstrup Sø og Barup Sø ligger i DOF Storstrøms område. Fugleværnsfonden og dens arbejdsgrupper er ikke en del af lokalafdelingen, men et stort antal lokale medlemmer laver et stort stykke arbejde på reservaterne bl. a. som tilsynsførende, med naturpleje, optællinger og afholdelse af ture. Lokalbestyrelsen modtager referaterne fra arbejdsgruppernes møder, og her kan bestyrelsen følge med i den store aktivitet der foregår i reservaterne.

Gedser Fuglestation

I 2014 har der været fuld dækning på ringmærkningen. I foråret var det primært Simon Davies (Storbritannien) med periodevis assistance fra Johan Funder Castenschiold, der forestod ringmærkningen. I løbet af efteråret arbejdede flere ringmærkere sammen om de mange fugle: Henrik Jørgensen startede sæsonen, efterfulgt af Anders Odd Nielsen, Heidi Frederiksen samt Joe og Abbi (Australien og Canada), i perioder med hjælp fra lokale mærkere. Derudover har en god håndfuld X-mærkere været under oplæring.

Årets resultat blev overordentlig godt, idet 17.384 fugle blev mærket, hvilket er det næsthøjeste antal nogensinde. Efteråret var præget af de rekordstore mængder af fuglekonge (over 4.000 blev mærket), og nævnes bør træløber med hele 81. To lundsangere, fem høgesangere og tre flodsan-

gere var glædelige overraskelser, men det helt store clou kom dog 18. oktober, hvor en ung gråstrubet drossel kunne mærkes, ny art for Danmark!

Observationerne på Gedser Odde blev, på privat basis, dækket i rimelig grad, især andet halvår, og der kom mange spændende iagttagelser i bogen: I foråret kastede især maj en del gode fugle af sig: Citronvipstjert, hvidvinget terne, hvidskægget terne, buskrørsanger, biæder og tophejre. Senere på året blev der f.eks. set lille skrigeørn, kongeederfugl samt mange mellemkjover, lille kjove og rødstrubet piber.

Der har været stor aktivitet på GFU gennem årets løb: I flæng skal blot nævnes to åbent husarrangementer, trækfugleture forår og efterår, arbejdsdage, weekendkursus for nye ringmærkere samt en del formidlinger for skoleklasser og diverse grupper.

Trækobservationer ved Hyllekrog

Fra 2009 til 2014 er forårstrækket ved Hyllekrog blevet dækket dagligt fra omkring 1. marts til omkring 8. juni af Preben Berg med assistance af flere ornitologer. I 2014 blev der bogført rekordmange fugle ialt 794153 trækkende fugle. Igen i år blev Ederfugle kønsbestemt i løbet af foråret, som led i undersøgelsen af hunprocenten i de direkte trækkende fugle, og hunprocenten blev i år ca. 33%. Resume af forårstrækket ved Hyllekrog, forårstræktotaler for Hyllekrog og træktotaler for rovfugle for Hyllekrog efterår findes på DOF Storstrøms hjemmeside under lokalitetsrapporter.

Lokalgrupper

De 4 lokalgrupper (Haslev, Næstved, Allerslev, Nykøbing F.) afholder primært månedlige møder i vinterhalvåret, og mødernes indhold har i år bl.a. været rejseberetninger fra Mongoliet, Australien, Goa, Svalbard, Sri Lanka, Israel, Afrika, Kina, Indien, Uganda, Mecklenburg og Malta samt emner fra hjemlige lokaliteter: Halsmærkede gæs, Fuglestemmer, Aage W. Jensens fondes arealer, Hyllekrog og Fuglene på Lolland/Falster. Lokalmøderne er velbesøgte med ofte over 20 deltagere. Derudover har Haslev Lokalgruppe med Leif Tureby som turleder afholdt ugentlige fuglestemmeture i Haslev i månederne maj og juni.

DOF basen

I DOFbasestatistikken kan der aflæses at der i DOF Storstrøm i 2014 var indtastet lidt flere observationer i forhold til 2013 ca. 150000, hvilket svarer til ca. 10% af alle indtastninger. Til gengæld indtastes der ikke så mange observationer af ynglepar. I 2014 blev det kun til 522 indtastninger af ynglepar.

DOFbasens to lokalkoordinatorer Leif Schack-Nielsen og Clausjannic Labuz er begyndt at indtegne lokaliteternes udbredelsesområde, og lokaliteterne på Møn er færdigindtegnet. Lokaliteternes udbredelsesområde kan ses på DOFbasen under lokaliteternes placering.

Lokalkoordinatorerne har oprettet en gruppe på Facebook, der er et glimrende kommunikationssted for brugere og koordinatore, og der er oprettet et DOFbasemodul til DOF Storstrøms hjemmeside.

Til slut en tak til alle medlemmer i DOF Storstrøm og til alle de aktive medlemmer der yder et stort arbejde for foreningen. Til bestyrelsen en stor tak for det gode samarbejde i 2014.